

Glas zaveznikov

Leto II - št. 402

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, sreda 9. oktobra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Petlico 12 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za millimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, m. tržališča L. 56 (osmrtine L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglaš) L. 45. Dveletni list. Pridrživo in naprej. Oglaš sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 7. Zaostale L. 8. Rokopisov ne vračamo.

Trije včerašnji sestanki ZAKLJUČNI GOVORI

Kardelj znova izjavil, da Jugoslavija ne bo sprejela predložene meje - Prvi Bevinov govor

PARIZ, 9. oktobra — V prvem govoru na pariški konferenci kot voditelj britanske delegacije izjavil: «Kakršna koli meja, ki jo predloži, ne moremo zanikati, da ne razpolagata konferenca in svet sedaj z dejstvi. Britanska delegacija misli, da je dobra stvar ta, da so poleg preučitve stališča zaveznikov držav obiširno možnost tudi bivšim sovražnim državam, da izrazijo svoje misli.»

«Gotov sem — je nadaljeval Bevin — da se bodo ministri, ki bo imeli zunanji ministri predložiti predloge in odločitve te konference, zavedali, da so dober in koristen predlog za sestavo konference besedi. Lahko je razumljivo, da so se v šestih letih vojne in po strani razočaranih, ki označujejo za med obema vojnama in glede na različne ideologije, ki jih imajo predstavljamo v svetu, pojavili.

«Med vojno — je dejal Bevin — nam je razvratilo sovražnih sil proti zaveznikom pomagalo, da so se v svetovni vojni, ki je bila za svet, se pokazuje razna pomanjkanja in ni nobene nujnosti, ki bi pritisnila k sporazumu. Samo s preučitvijo doseči pozitivne rezultate. (Včasih od prvega konca mize drugega medvoja obtožbe, toda to ni na podlagi tega obtožbe; sodba, ki jo bo bodočnost izrazila glede na to, se bo nanasala na dejstvo, ali smo resili ali ne človeštvo kataris, ki nas je zadel dvakrat v šestih letih. Rekli so nam, da smo imeli sestavljanju italijanske mirovne pogodbe predložiti trde predloge, med strinjamo se s takšno trditvijo.

«Noben sem zagotovil, da mi ne moremo obravnavati Italijo tako, kakor če bi bil živeli Mussolini, ter da moramo upoštevati usluge, ki jih je Italija zavezniškim silam po preteku leta 1943.

«Toda spomniti se moramo, da je Italija, ki je vstopila v vojno proti nam, bila Italija, ki je razširila preko svojih italijanskih mej, katere so nastale na teritorialni ureditvi, ki je Italija zadnji vojni. Zlasti opozarjam na dogodek z Reko, Vendar pa bi rad zaprosil Jugoslavijo, naj ne ponovi iste napake glede Trsta pri tej priložnosti. Ko to pravim, ne pozabljam junaškega odpora jugoslovanskega ljudstva in pripadnikov, ki ga je dalo k skupni zmagi.

«Čistite, da vam povem v imenu delegacije Združenega kraljevstva, je zadnja stvar, ki bi jo imeli ustanovitve skupin in protisil.

«Rekli so, da je Velika Britanija postavila ta načrt s strategično mislijo v namenu uveljavitve angleške vojaške baze. Toda po naših predlogih bo Varnostnemu svetu predložila odločitev, kdaj bodo morali biti umaknjeni naše čete, ki smo jih imeli pripravljene pustiti na njegovo razpolago v prehodni dobi. Če to tem ne bo noben kontingent, ki bi tedaj vedel vstopiti v svojo domovino, razen če Varnostni svet ne bi odločil v tem smislu.

«Kaj upam, da bo s tem jasno, da imamo absolutno nimamo nobenega strateškega interesa na Trstu ter nam zaupam, da ne bodo vedno ponovili neuteleljnih trditve.

«Vendar, da se bo, če vza- gajemo gospodarsko stran v primer- noma uvaževanje, izvršena faza razvi- ja po pravih načelih in če bo prenehala močna nacionalistična stranca, se bo to lahko uveljavilo kot eden izmed najboljših rezul- tate, ki so jih dosegli v tem naporu izdelovanja pogodbe.

«Enostnost, je dejal Bevin, je tvoja temeljna naša zmagica in zdaj mo- ra tvoriti tudi temelje našega miru.

«Ko je slavil sporazum med Italij- anci in Avstrijo za Južno Tirolsko, je Bevin izjavil: «Memorandum, ki ga je predložil, da bo imel, kakor je zdaj sestavljen, dal nadaljnjo važno sankcijo italijan- sko-avstrijskemu sporazumu in bo iz tega razloga lahko v pomoč pri razreševanju plodonosnega raz- merenja med obema državama, raz- merenja, ki je zdaj doseženo.»

«Ko se je vrnil na tržaško vpra- šanje, je Bevin priznal, da so pri- vato kakor eni prišli k enemu domo- lu.

Najvažnejša stvar — je ta: «Trst bi moral biti sposoben, da bi lahko služil določenemu številu držav srednje in jugovzhodne Evrope poleg jugoslovanske Italije. Vendar smo tu imeli spore hudega nacionalizma in nacionalizem je pogostoma v sporu s splošnim štom in z gospodarskimi sporazumi.

«Glede oblasti guvernerja moramo imeti gotovost, da bo Varnostni svet mogel uvelja- vati svojo voljo v primeru, da bi statut prekršil ali ogražal Trst in v varnost.»

Bevin je izrazil svoje zadovoljstvo s koncem dejstva, da je politični od-

ERNEST BEVIN

videti, je popravljal osnutek go- vora.

Načelnik britanske delegacije A. V. Aleksander je čital časopis, med- tem ko je ameriški zunanji mini- ster James Byrnes, ki je prišel zad- ni na zasedanje, bil zatopjen v čitanje dokumenta.

Osebnost na konferenci, ki je bi- la največkrat fotografirana, je bil Molotov, in ko je menjaval položaj, so ga fotografirali in kinematograf- ski aparati smatrali ob bliskih elek- tričnih karmic.

Rzymowski je pozval svet zuna- nji ministrov, da bi v veliko skri- nosti preučili, preden bi sprejeli rešitev za Trst, ki jo je predložil politični in ozemeljski odbor za Italijo. Dejal je, da bi morali zno- va poslušati jugoslovanske stališče in ga celotno preučiti.

Rzymowski je tudi dejal: «Ta po- godba mora neposredno zadovoljiti temeljne interese Jugoslavije.»

Rzymowski je nato določil, kar Poljska ima za likvidacijo take pre- teklosti, kot je fašizem in za po- stavitev temeljev za trajen mir.

Dejal je: «Zelim najodkritelje- se izjaviti, da nismo povsem prepričani, da ima naša za mi- rovno pogodbo verjetnost, da bo zadovoljila te namene.»

Spominjajoč na odklonitev pol- skih predlogov za likvidacijo faš- ističnih organizacij v Italiji s strani političnega in ozemeljskega odo- bora za Italijo, je Rzymowski prisa- vil: «Zahtevamo na plenarnem za- sedanju, da vključijo v pogodbo klav- zulo, da stopijo v veljavo zakoni, ki preprečujejo obstanek in delova- nje fašističnih organizacij in vsake organizacije, ki bi skušala oporiti skupnosti njenih demokratskih pri- klap in ki niso v skladu s statutom Združenih narodov. Poljski predlog o odstranjenju fašističnih organov z- o — je izjavil Rzymowski — ne gre tako daleč kot na nürnberški razsodbi.

Tsaldaris je povabil konferenco, naj razveljavi odločitev političnega in ozemeljskega odbora za Italijo, po kateri konferenca ni kompetentna, da bi obravnavala grško zahtevo po vrnitvi severnega Epira s strani Al- banije.

Sinoči je jugoslovanski de- legat znova izjavil, da Jugosla- vija ne bo podpisala mirovne po- godebe z Italijo, ki bi temeljila na italijansko-jugoslovanski meji, ki jo je predložil pre- stavniki štirih velošil. Edvard Kardelj je izreklo to opozorilo na plenarnem zasedanju kon- ference.

Ko je govoril o Trstu, je izjavil: «Katera koli odločitev te konference ali katere koli druge, ki bi pustila Slovence pod tujo vladno, ne bo mogla biti ne-krivitična. Katera koli odločitev, nasprotna moralni obvezi, ki jo so zavezniki pre- zeli do jugoslovanskega naro- da, ne bo mogla biti uspešna.»

GANDI
O TUJIH IDEOLOGIJAH

Bombay, 9. oktobra
Mahatma Gandi je označil indij- ske komuniste kot epoklene po- vzročevalce nemirov, ki dobivajo svojo navodila iz Sovjetske zveze, ki imajo za svojo duhovno domo- vino. To izjavo je prinesel članek s podpisom Gandijevega tajnika Parelale, ki je izšel v zadnji šte- vilki tednika «Harijan».

Po poročilu Priarelale je Gandi poleg tega dejal: «Ne morem, da bi bil odvisni od tuje sile. Menim, da Indija ne bi smela zavistiti niti od ruskega žita v sedanji krizi za prehrano. Biti moramo spretni in imeti pogum, da živimo samo od te- ga, kar lahko naša zemlja proizve- ja, rajši kot da bi zavistili od tuje miloščine. Sicer ne bomo zaslužili živeti kot neodvisni narod. Ito na- čelo je treba izjavljati tudi kar tiste tuje ideologije. Lahko jih sprej- mamo, dokler se prilagajajo indij- skemu narodu in so mu prikladne, toda zavrniti moram, da bi se jim podredili.»

NA AMERISKEM PODROČJU NE IZDELUJEJO OROŽJA
Berlin, 9. oktobra
Predsednik ameriške vojaške vla- de v Berlinu, polkovnik F. L. How- ley, je izjavil, da ne odgovarjajo resnici vesti v nekaterih nemških ga- zeta, (med njimi so tudi časopi- si, katere kontrolirajo Sovjeti), da bi Američani v svojem zasedbenem področju izdelovali vojni material.

PROCES PROTI NADŠKOFU STEPICU

Beograd, 9. oktobra

«Tanjug» poroča, da je raz- prava proti nadškofu Stepincu in ostalim končana. Ko so bran- nici končali svoje govore, je predsednik sodišča izjavil, da bo sodišče izreklo sodbo v petek 11. oktobra ob 10. uri zjutraj.

Jugoslovanska agencija «Ta- njug» poroča, da je v procesu proti zagrebškemu nadškofu Stepincu neka razbremenilna priča izpovedala, da je bilo ime- tje, ki je bilo s silo odvzeto srbski pravoslavni cerkvi, po- rabljeno v interesu katoliške cerkve.

V svojem zaključnem govoru je državni tožilec označil nad- škofa Stepina, ki je obtožen zločinov proti državi, in soob- tožence Erika Lisaka, bivšega Stepinevega tajnika, kot «slu- žabnika imperializma in reak- cije».

Agencija «Tanjug» poroča, da je državni tožilec izjavil, da je uspešno dokazano, da je odbor treh katoliških škofov pod pre- sedstvom obtoženega Stepina nasilno izpreobraščal Srbe iz pravoslavne vere v katoliško.

DR. SCHACHT ARETIRAN

London, 9. oktobra

Nemška policija je aretirala Dr. Schachta na gradu nekakega indu- strijca, ki je njegov prijatelj, ka- mor se je napotil, ko je zapustil Nürnberg. Občilli so ga na podlagi zakonov o demaršaciji in ga držijo zaprtega v stuttgartskih za- porih.

Von Papen je še v nürnberškem zaporu, kjer pričakuje rešitve svoje prošnje, ki je vložil, da bi dobil dovoljenje za vstop v britan- sko področje, medtem ko je ham- burška mestna zbornica odklonila Frizscheju dovoljenje za bivanje v tem mestu.

Vsi obsojenci, razen treh, so vlo- žili prošnje na Zavezniški nadzor- stveni svet.

NOV SKANDAL V FRANCJI

Pariz, 9. oktobra

Francoski minister za prehrano Farge je objavil nov skandal glede črne borze. Pojavilo se je, da so zapri- 20 oseb med uradniki in trgovci na trgu za posušeno sočivo. Socialisti Gouin, eden izmed ministrskih pod- predsednikov v sedanji vladi, za- hteva, da objavijo imena socialistov, ki imajo visoke funkcije in ki so omenjeni v zvezi s tem škandalom.

Grčija zaprosila Anglijo za orožje

LONDON, 9. oktobra. — Poročevalec zunanega minist- rstva je v Londonu dejal, da je Grčija zaradi «dravijske vojne», ki besni v divjih pokrajinah njenih severnih pokrajin, zaprosila Veliko Britanijo za orožje, da bi izboljšala trenutno varnostno službo.

V istem trenutku, ko so objavili to zahtevo v Londonu, so najverjet- naj prihod generala Dempseyja, vrhov- nega britanskega poveljnika suho- zemskih sil na Srednjem vzhodu, na obisk v Atene, kar bo po br- zotviki iz Aten lahko imelo važne odmeve.

Poročevalec zunanega minist- rstva je ob istem času potrdil, da se lahko po njegovem mnenju omeči se vedno boje v Grčiji za drž- avljansko vojno omejenega obse- ga kljub resnim poskušavam grške vlade po kratkem vrnitvi na pre- sto, da ji naredi konec.

Za zdaj se ne podo, da bo Velika Britanija sprejela grško zahtevo po orožju, toda se sama prošnja je dala povod ostrim nasprotjem v lon- donskih političnih krogih. Krogi skrajne leve so ostro kritizirali, medtem ko strnjajoče opozarjajo, ki simpatizirajo z grško vlado, da zahteva položaj drakonske ukrepe.

Včeraj je prišla iz Aten vest, da je kralj Jurij sprejel v audienco generala Kennetha Noela Crawfor- da, vrhovnega britanskega povelj- nika vojskovenih sil v Grčiji in bri- tanskega veleposlanika sira Clif- forda Nortona.

NOBENIH A-BOMB NA ANGLEŠKEM

Washington, 9. oktobra

Minister vojske Robert Patterson je izjavil, da je vest, ki jo je oddal novinar Drew Pearson po radiu, po kateri naj bi Združene države iz- ročile Veliki Britaniji določeno šte- vilo atomskih bomb, neresnična.

V svoji tedenski oddaji je Pear- son izjavil, da so v nekem kraju severne Anglije sklenili neko skla- dišče atomskih bomb, da bi jih upo- rabili v primeru izrednega medna- rodnega položaja. Ni označil vira svoje izjave, rekel pa je, da ima iz- java veliko važnost, ker Velika Britanija ni imela do zdaj nobene atomske bombe, čeprav je sodelova- la pri razvoju bombe.

Connallyjev govor o tržaškem vprašanju

Pariz, 9. oktobra

Delegat Združenih držav Tom Connally je govoril na plenarnem zasedanju mirovne konference v Parizu ter naznanil stališče Zdru- ženih držav do predložene rešitve tr- žaškega vprašanja in o meji med Italijo in Jugoslavijo, ki jo je označil kot «ključno ureditve miru z Italijo».

V svojem govoru, ki ga je obja- villo zunanje ministrstvo v Wa- shingtonu, je Connally izjavil, da je odločitev zunanji ministrov o meji in o Svobodnem Trstu samo ena in se je ne more deliti v dva dela. Nadalje je razložil načela za svobodni in demokratični Trst, ki jih bodo izvajali pod nadzorstvom Varnostnega sveta Združenih narodov. Besedilo govora se glasi:

«Pravična rešitev vprašanja Trsta in mej med Italijo in Jugosla- vijo je ključ za mirno po- godbo z Italijo. Zavedni predlogi, ki jih je predložil politični in teri- torialni odbor za Italijo plenarši konferenci, so med najvažnejšimi, o katerih mora podati konferenca svoje mnenje pri izpolnjevanju svoje naloge, da predloži priporo- čila svetu zunanji ministrov.

«Nadalje, o kolikor ne bi vsi sprejeli in izvajali zadovoljive uslate, ki bi zagotovila neod- visnost in nedotakljivost svobod- nega ozemlja in ne bi popolnoma ščitila slovenskih prav in svobode njegovega prebivalstva, države podpisnice pogodbe ne morejo uspešno izpolniti svojih obvezno- sti do prebivalstva tega ozemlja in za ohranitev miru. Ko so zuna- nji ministri to sklenili, so v polni meri upoštevali dejstvo, da zahtevajo okoliščine na tem ne- mirnem ozemlju iredne ukrepe. Zaradi tega so ministri sklenili, naj bi Varnostni svet Združenih narodov prevzel pri izvajanju svoje glavne odgovornosti za ohranitev miru in mednarodne varnosti to naloge na omejenem ozemlju. Konferenca ne sme sa- mo skrbeti ustvariti ozemlja, ki bi bilo v skladu s demokratskimi načeli in katerega prebivalstvo bi moglo uživati največjo možno svobodo in največjo možnost odlo- čati o svojih vprašanjih po usta- novah, ki delujejo po demo- kratskih načelih, ampak mora prevesti tudi naloge, da bo to ozemlje kot svobodno in neod- visno prosto vsakega zunanje- ga vpliva.

«Danes, ko se to majhno ozemlje že ni opretilo napetosti in bojazni, ki so jih povzročila nasprotovanja med koristmi raznih narodnostnih skupin, je jasno, da so njegovi prvi dnevi obstanka kot novo svobodno ozemlje največje važ- nosti za njegovo bodočo neod- visnost in blaginjo. Varnostnemu svetu bi morali nemudoma poveriti naloge za upostavitve začasne vla- de na svobodnem ozemlju.

DEMANTI VATIKANA

London, 9. oktobra

Vatikanska radijska postaja je po- jasnila, da ni bil nihče poobla- ščen izraziti mnenje papeža glede obsoj, izrečenih na nürnberški razpravi. «Pooblaščen smo izjaviti — je dodala radijska postaja, da je nedovna izjava tako zvanega po- ročevalca Vatikana, ki je došla v izveščilo mnenje Seetega očeta glede nürnberških obsoj, povsem izmi- šljena in brez podlage.

SCHUMACHER O NEMSKIH MEJAH

London, 9. oktobra

Voditelj socialdemokratske stranke na britanskem zasedbenem po- dročju dr. Schumacher je izjavil na volivnem shodu v Duisburgu, da bo socialdemokratska stranka vo- dila politično kampanjo za vsak kvadratni meter nemškega ozemlja, ki je vzhodno od reke Odre in Nel- se. Naglasil je tudi potrebo po ob- novitvi gospodarske enotnosti Nem- čije.

AMERISKO STALIŠČE O DARDANELAH

London, 9. oktobra

Severnoameriška vlada je preko svojega odpravnika poslov v Anka- ri poslala turški vladi spomenico, ki vsebuje washingtonsko stališče o nedavni sovjetski notni Turčiji gle- de bodoče uprave Dardanel. Britan- ska vlada pa je v nedavni spome- nici sporočila, da Britanija nima nič pri neposrednim razgovorom med katerima koli dvema stranka- ma glede dardanelskega vprašanja, po pogojem, da bo o tem končno razpravljala mednarodna konfe- renca.

Amerika odobrila gospodarske klavzule mirovne pogodbe z Italijo

WASHINGTON, 9. oktobra — Willard L. Thorp, gospodar- ski svetovalec ameriške delegacije v Parizu, je izjavil o mirov- ni pogodbi z Italijo na plenarnem zasedanju konference, da Zdržene države odobravajo gospodarske klavzule osnutka mi- rovne pogodbe z Italijo, v tih jih je sprejel gospodarski odbor za Italijo pri pariški konferenci.

Izjavo je objavilo ameriško zua- nje ministrstvo. Thorp je name- stnik državnega podtajnika za go- spodarske zadeve. Besedilo izjave se glasi:

«Gospodarske klavzule osnutka mirovne pogodbe z Italijo kažejo splošni sistem za poravnavo zahtev in protizahtev, ki izvirajo iz vojne. Utemeljene zahteve do Italije so ogromne in Italija se mora obve- zati, da bo izvršila plačilo do meje, ki jo dopušča značaj in zmogljivost njenega gospodarstva. Ameriška delegacija misli, da predstavljajo predlogi, ki so dobili podporo ve- čine v gospodarskem odboru za I- talijo, tisto mejo. Nadaljnja breme- na, ki bi jih naložili Italiji, bi mo- gla dejansko onemogočiti izpolni- tev klavzul pogodbe.

Glede vojne odškodnine dosega- jo vojni stroški in škoda, ki jo je povzročila vojna, kar lahko razni Zruženji narodi utemeljeno zahtev- ajo od Italije, bajne vsote.

Kar zadeva ravnanje do Grčije in Jugoslavije, so privedla naša preučevanja do zaključka, da bi morali ravnati s tema državama približno enako kot je zdaj določe- no v pogodbi.

Kar se tiče splošne rešitve vpra- šanja, mislimo, da je s stališča zna- čaja in sedanjega italijanskega go- spodarstva sprejeta formula edina možna rešitev, na podlagi katere mora Italija izpolniti plačila. Konč- no mislimo, da je vsota 325 milij- nov dolarjev meja, ki jo more pla- čati italijansko gospodarstvo.

NOVA BOLGARSKA USTAVA

Sofija, 9. oktobra

Sofijska radijska postaja je javila, da so objavili novo bolgarsko usta- vo, ki so jo sestavili zastopniki «Domovinske fronte» in pravni strokovnjaki. Ustava obsega 83 čle- nov, razdeljenih v 6 poglavij, od ka- terih prvo podeljuje glasovalno pra- vico vsem državljanom nad 18 leti.

Druugo poglavje določa, upra- vlja vse javne obrate in industrijske naprave država, vključno plobov, javne transporte, pošto in radio. Poglavje preprečuje kartele in etruske ter določa, da je zemlja «last poljedelcev, ki jo obdelujejo». Drugo poglavje nadalje določa, da sposobne odredbe kitično privatne lastnine in podjetja. Delo je pri- znano kot gospodarski faktor javne, ga interesa in bo zato zaščiteno na poseben način.

Tretje poglavje proglašja, da bodo vrhovni državni organi, narodno zbornico, volili za dobo 4 let z za- konodajno oblastjo. Predsednika republike bodo izvolili s pomočjo «narodnih volitev» in bo potvrdjal izvolitev ministrskega predsednika, ki ga bo določila narodna zbornica s tajnim glasovanjem.

Ustava označuje nacionalne in reane mirnje za zločine, podvršene kaznovanju, daje ženam spolno ena- kost pravice z moškimi na vseh področjih delavnosti in štiti svobo- do vesti in vere ter pravico do dela.

Zajamčene so v ustavi tudi oseb- na svoboda in svoboda tiska, zaseb- nega dopisovanja ter zborovanja.

USTAVITEV KURIRSKEGA PROMETA

London, 9. oktobra

Po poročilu britanske radijske postaje so britanske vojaške oblasti v Italiji v zvezi z zasednim pristan- kom prevoznega letala RAF-a v pe- rek pri Nisu v Jugoslaviji naznači- le, da bodo ustavili vse letalske ku- rirje RAF-a, ki vdržujejo službo med Italijo in Beogradom, Sofijo in Bukaresto, dokler ne bodo pojasnili vzrokov incidenta.

RAEDER ZAHTEVA SMRT S STRELJANJEM

Nürnberg, 9. oktobra

Admiral Raeder je pripravil pro- šnjo na zavezniški nadzorstveni svet, da se mu osebno na desmrtno ječe spremeni v smrt s streljanjem, za katero meni, da je pilejša. «Jaz imam še 70 let — je napisal Raeder — in možnosti moje fizične od-pornosti so omejene. Ne bi mogel zvesti dolgo v zaporu. Z druge stra- ni: pa menim, da način življenja, ki sem ga vodil, zasluži častnejšo smrt, kot pa da bi končal s medije- njem v zaporu. Menim, da je streljanje kot kazen lažja in kon- cemen konec bi tvorila tudi za moje sorodnike osvoboditve.»

PIETRO NENNI ZUNANJI MINISTER

Rim, 9. oktobra

Podpredsednik italijanske vlade Pietro Nenni bo v prvih dneh pri- hodnjega tedna prevzel pose- ljanje ministra.

VESTI V 1 STAVKU

— Francoskim oblastem so izro- čili 27 letno Helmuta Koloschinsky, ki je bila pod nacisti nadzornica zloglasnega taborišča Ravensburg v Württembergu.

— V 35 železniških vagonih so pripeljali iz Nemčije 120 francoskih strojov, ki so jih med vojno Nemci oddajali v Francijo.

— Komisija britanskih paroplov- nih družb je predložila, naj bi uki- nili potne liste ter se vrnili k po- gojem izprete 1914, ko niso bili po- gajeni potni listi za potovanja v tu- žino.

— Zdravje Cordella Hulla, biv- šega ameriškega zunanega mini- stru, ki ga je nedavno zadel kap, se zboljšuje.

Grški ministrski predsednik Tsaldaris je dejal, da bodo usta- novili skrajneve stranke, z name- nom, da omogočijo grškiim kne- tom, da se branijo proti napadam komunističnih tolpe.

Pri spopadu med grškim oro- žnikom in razbojniki pri vasi Gra-vena v zahodni Makedoniji je padlo 7 upornikov.

— V Vidmu so obsodili na smrt tri mučitelje, ki so med vojno pre- ganjali furianske rodoljube.

— Nadzornika nekakega koncen- tracijskega taborišča v Sienzi, Adol- f Bertera, so ujeti in ga bodo so- dili, ker je obtožen umora poljskih partizanov.

— Egiptovska vlada pravi, da je za stavko tramvajskih in avtobus- nih uslužbencev v Kajru enaka skrita roka.

— V britanskim taboriščih Taver- nana, Casanova in Ottaviano med Salernom in Neapljem je oko- li 30.000 avtomobilov, ki so jih iz- ročili italijanski družbi ARAC kot vojaške sprejemke (t. j. star ma- terial).

— V Imoli v Italiji so imeli pre- slovo ob priliki letalske ustoliče- nje italjskega škofa, ki je postal papež Pij IX.

— Dr. Hjalmar Schacht je zapu- stil Nürnberg ter odšel proti Stutt- gartu.

— Nürnberške obsojence bodo po- justifikaciji pokopali v tajnem gro- bu brez napisu, da preprečijo etna- tično filozofijo še vedno grških nacistov.

— Ameriška vojska je proslav- la Veliko Britanijo na ponedelje 9.500 ton argentinskega zmrznjenega mesa za prehrano ameriških čet v Evropi, ki ga bo vrnila v dolo- čena roka.

KULTURA

Oh zaključku prvega letnika

«MLADE SETVE»

Pretekli mesec je s 13. številko uspešno zaključilo svoj prvi letnik glasilo dijaške mladine «Mlada seteva». Zadnji številki je bilo priloženo kazalo, ki katerega je razvidno vse delo, ki ga je list opravljal v prvem letu svojega obstoja. Širok krog sodelavcev iz vrst mladine je pokazal, da je tudi med primorskim dijaštvom dovolj zrelih in sposobnih moči, ki se bodo sčasoma lahko razvile v dobre kulturne delavce, poleg dijaške mladine pa je sodelovalo tudi nekaj starejših sodelavcev, kar je vsebinsko lista le bolj obogatilo in izpopolnilo.

Pomen «Mlade setve» za primorsko mladino je najbolje opisal njen urednik z naslednjimi besedami:

S skupnimi napori je rasla, a obstala je z močno voljo posameznikov. Zase ni hotela ne priznanja ne plačila. Zela je biti glasilo mladine, ki ima pred seboj jasno pot, čeprav živi izredno zmede časa. Slovenstvo, idealistični svetovni nazor, demokracija, to je naše izhodišče. Kot prvi dijaški in slovenski gimnazij in ostalih srednjih šol v Trstu in Gorici se zavemo velikega nalog in dolžnosti, ki jih imamo do svojega naroda. Misli s svojo glavo, ne drveti slepo za brezglavo poulično maso! Opozorilo na marsikoga bo bolela glava. Tisti ki smo bili poklicani, da sedemo v lovske klopi potem, ko so se po neskončno dolgih letih spet odprla vrata slovenskih šol v tem delu «Nebes pod Triglavom», nosimo odgovornost za to da bo čim manj omam in čim manj glavo boboda. To se pravi spoznamo moramo sami pravilno, zase in za narod koristno pot, in to pot označimo brez strahu. Hvala vsem sodelavcem in podpornikom!

TEDEN ANGLEŠKE KULTURE V PRAGI

Mesec oktober bo služil češkoslovaško — angleškemu zbiranju in medsebojnemu spoznavanju. Koncem septembra in v prvih dneh oktobra je bil v Pragi angleški filmski festival, ki je prikazal češkoslovaški javnosti najnovejšo britansko filmsko proizvodnjo.

Petega oktobra je začela v Pragi gostovati angleško gledališče, ki uprizarja svoj program v angleškem jeziku. Gostovanja bodo trajala do 15. oktobra; gledalci bi obiskalo po gostovanjih v Pragi skoro vsa evropska glavna mesta.

Od 11. oktobra do 2. novembra bo v praški Narodni galeriji razstava, na angleške umetnosti iz minulega polstoletja. Razstavo bodo obiskali angleški kulturni predstavniki, ki bodo imeli več predavanj o angleški umetnosti. V Prago bo prišel tudi znani obiskovalca Leon Goossens, ki bo imel več samostojnih koncertov.

SLOVAR KNJIZNE SLOVASCINE

«Matica slovenska» v Turčinskem Svetem Martinu bo ob priliki prve stoletnice izdala knjigo «Največji slovenski slovar» in «Največji slovenski slovar», ki jih je napisal Ljudovít Štur, začela izdajati «Slovenski slovar» slovenskega jezika slovenskega, Slovar, ki bo vseboval vsake 14 dni v posebnih zvezkih, sta sestavila profesorja dr. A. Jančič in dr. Eugen Janka.

LUŽIŠKI SRBSKI CASOPIS NA ČEŠKOSLOVSKEM

V Pragi je izšla prva številka lužiške srbskega časopisa «Nase Noviny», ki ga izdaja društvo lužiških srbskih visokoslovcov. List bo izhajal dvakrat na mesec in bo vseboval vse, kar se tiče lužiške srbske novinarstva, ki je prenehalo s delovanjem 1937 leta. Casopis objavlja celo vrsto pesmi, kulturnih vestí in poročil o splošnem političnem in gospodarskem položaju lužiških Srbov.

SLOVANSKA ENCIKLOPEDIJA

Na kolumbijski univerzi v Ameriki so ustanovili poseben uredniški svet, ki ima nalogo pripraviti in izdati novo slovensko enciklopedijo. V svetu je vrsta znanstvenih in kulturnih delavcev iz Amerike in Češkoslovaške. Namen nove enciklopedije, od katere bo ena petina posvečena češkoslovaški republiki, je predvsem zamenjati dosežane stvari, ki so bili nemškega izvora in so se ameriški javnosti dajali tendenciozno in netočno sliko o Slovanih.

PUBLIKACIJA O UMETNOSTNIH SPOMENIKIH, KO SO JIH UNICILI NEMCI

Zgodovinski in umetniški zavod Znanstvene akademije Sovjetske zveze je objavil obširno delo o arhitektonskih in umetniških spomenikih, ki so jih uničili Nemci.

LOUIS WILTON

Kilometrski kamen št. 27

Isabela mu je stanihla roko, ne da bi se mu drznila pogledati v obraz. Glava je dvignila leže, ko se je oddaljil in ga je komaj še ujela s pogledom, ko je s presenetljivo urnostjo akcijo šel zid.

XXIII.

Čprav različno vsakdanje delo živahnih gospod Hingleyev in dalo niti trenutka miru, je v večerni tišini, ki je bila v novem prizidnem poslopiju «Vesela postojna», imela živ občutek tesnobe. Pomneje je trdila, da je slutila prihajajočo nevarnost.

Da se gospod Gwynne ni prikaži, je ni čudilo; poznala je umetniško in vedela, da je kaj malo družabna oseba. Ni posebnega, če se je po vrtni iz igrišča za golf takoj zaprl v svojo sobo.

GOSPODARSTVO

UNRRA POSLALA ČEŠKOSLOVSKI MILIJON TON BLAGA

Zastopnik glavnega ravnatelja organizacije UNRRA L. V. Rookes je izjavil, da so pošiljke ustanove UNRRA Češkoslovaški v mesecu avgusta presegle milijon ton blaga, katerega vrednost znaša 177.397.000 dolarjev.

Največ je bilo poslanih tekstilnih proizvodov, obutve, zdravniškega materiala ter gospodarskih in industrijskih strojev. Nadaljnji program pošiljk do konca tega leta predvideva še za 20.000.000 dolarjev blaga. S tem bo skupna vrednost blaga, ki ga je poslala ustanova UNRRA Češkoslovaški, znašala 270 milijonov dolarjev.

Po šestdesetnem bivanju v Moskvi sta se v Washington vrnila dva predstavnika ameriškega ministrstva, ki sta, kot pravijo, položila temelj za obširnejše trgovske stike med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami. V Moskvi sta se razgovarjala s sovjetskimi ministrom za zunanjo trgovino, ki je predložil, naj bi se vladni zastopniki obeh držav od časa do časa sestajali v Moskvi ali Washingtonu na zasledenja za pozitivne medsebojne trgovinske stike.

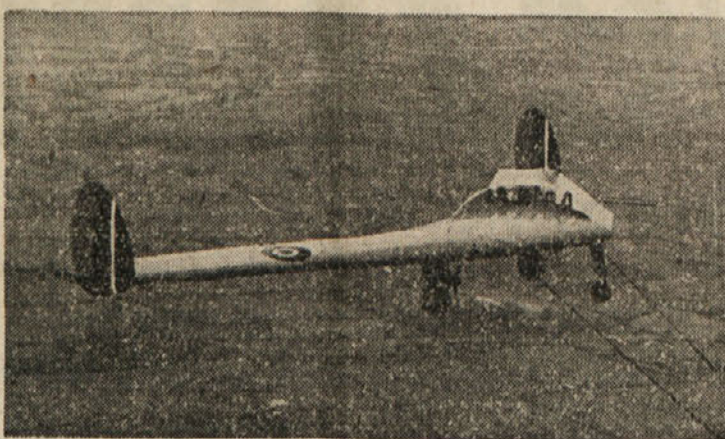
O gospodarskem položaju v Veliki Britaniji je pred nedavnimi Stafford Cripps, ki je dejal, da resnične nevarnosti danes ne predstavlja brezposelnost v velikem obsegu, marveč padanje življenjske ravni v državi, ker je proizvodnja premajhna. Zaradi velikega pomanjkanja delavcev Velika Britanija ne more proizvajati količine blaga, ki je potrebna za domačo potrebo in za izvoz. Britanski uvoz znaša manj kot dve tretjini predvojne uvoza, poleg tega pa je britanski izvoz prenehal, da bi izravnal uvoz.

Dne 15. septembra je v Avstriji stopil v veljavo novi zakon o davkih. Zakon določa za avstrijske državljanke, tuje in brezdomce, za katere je razvidno, da so bili 15. septembra že tri mesece v Avstriji, obvezno prijaviti zbiranje, deviz, tujih plačilnih sredstev, posojil v državi ali tuji valuti. Rok prijave je do 12. oktobra. Vse kasneje pridobljene navedene vrednosti je treba prijaviti v teku osmih dni.

Svetovna proizvodnja sladkorja po računih ameriškega poljedelškega ministrstva v letu 1946/1947 znašala 30 milijonov ton. Ta številka predstavlja 10 odstotni povečanje v primeri s proizvodnjo v letu 1945/1946.

Angleško sovjetska trgovinska pogodba v Londonu so ponovno prišla na mrtvo točko.

LETEČE KRILO

Raziskovanja za letelce krilo, to je letalo brez trupa, so dovedla v zadnji čas do uspešnega zaključka. Nedavno so zgradili prvo tako letalo, ki ga kaže naša slika. Predvidevajo, da bodo ta letala zaradi izredno aerodinamične oblike imela veliko dohodnost. V letalu je pilot in interier opazovalec. Razpetina krila znaša 18 metrov, vse skupaj pa tehta 3.000 kg.

ZANIMIVOSTI

Največji diamantni rudnik na področju Tanganike

Nedavno zahteva rudnika Williamson v Tanganiki, da bi ga priznali kot največji diamantni rudnik na svetu, je prišlo po 21 letih, odkar so na omenjenem področju prvi odkrili diamante. Diamante so našli ob južnem bregu Viktorijinega jezera, približno na istem področju, kjer je Williamson prvi došel svoje veliko odkritje.

Prva poročila strokovnjakov so razsojvala in tanganijske diamantne delnice so padle v dveh dneh z 21 na 13 ilingov. Čez nekaj let pa je prišlo do novega odkritja. Prvi odkritelj je bil John Thoburn Williamson, srednje star kanadski geolog in minar, ki je našel silo v Mvududu, v bližini Sinianga, od koder je prišla nedavno senzacijska vest.

Doslej so našli na tem področju dva precej velika diamanta: prvi je imel 135, drugi pa 65 karatov. Največji diamant, ki so ga doslej našli v kolonialnem imperiju, in sicer leta 1943 v Sici Leone, je v surovi obliki tehtal 530 karatov. Bil je torej približno istega obsega kot «Afriška zvezda», ki je prvotni del «Cullinana», ki zdaj krasi britansko kraljevo krošnjo — največji brušeni diamant na svetu.

Zmed devetih družb, (pet britanskih, tri belgijske, in ena portugalska), ki nadzirajo 95 odstotkov svetovne proizvodnje diamantov, je največja družba De Beers.

Področje Tanganike, nad katero je dobila Velika Britanija mandat po prvi svetovni vojni, je najobsebnost področje pod britansko upravo. Meri 355 tisoč kvadratnih milj in ima 500 milj morske obale, na

kateri je tudi glavno mesto in pristanišče Dar-es-Salaam.

Tanganika leži med Kenijo na severu in Rodozijo na jugu. Število domaćega prebivalstva znaša 5 milijonov.

Tanganika bi bila leta 1877 lahko postala britanski protektorat. Zambarski sultan je tega leta britanskemu konzulu siru Johnu Kirku ponudil v 70 letih najem upravo tega področja. Toda britanska vlada (takrat ministrski predsednik) je izrazil neznanje in minister lord Salisbury je ponudbo odklonil. Sedem let kasneje je na področje prišel znani dr. Carl Peters, ki ga je nasilno anektiral za Nemčijo.

Francoska narodna zbornica je izglasovala zakonski osnutek, ki predvideva smrtno kazen za prekupevalce z živili in za veržnike.

Ameriška železniška zveza preiskuje na krožnem potovanju po Združenih državah nove hladilne železniške voze. Potkus naj pokaže, če so vozi primerni za prevoz pokvarljivih živil.

...

IZ SLOVENIJE

Pred mariborskim ljudskim sodiščem je bil obsojen na 8 let prisilnega dela kaplan Győrök, obtožen, da je bil v zvezi s teroristično organizacijo, ki je delovala ob severni meji Slovenije. Članom je pošiljal hrano, vohunil zanje, dajal obvestila voharjem organizacije Skameneu in sploh bil protijudovski duhovnik. Poleg njega je bil obsojen na tri leta prisilnega dela šentiljski zdravnik dr. Ševšek, ki je brezvestno zlorabljal svoj zdravniški poklic ter dajal podporo sovražnikom svojega ljudstva. V istem procesu je bila obsojena na 15 let prisilnega dela Marjona Vajnperger iz Sv. Lenarta, obtožena, da je bil med vojno izdajalec zaveznice Slovence ter bila tudi po osovohljiv v stalnih zvezah s četniško-velogardističnimi elementi. Marjona Voginčeva je bila obsojena na 10 let prisilnega dela zaradi obtožbe, da je vodila vojne zločine preko meje, prinašala municijo in protidržavno literaturo. Perline Anton je bil obsojen na 16 let prisilnega dela zaradi obtožbe, da je sodeloval pri roparskih pohodih navedene teroristične organizacije. Nadalje so bili obsojeni zaradi podobnih zločinov zakonca Martin in Marja Toplak na 10 oz. 8 let prisilnega dela, Kramar Jože iz Ščavnice na 10 let prisilnega dela, Bauman Vinko iz Zagazake v rha na 3 leta prisilnega dela, Jakopev Ferdinand na 8 let prisilnega dela. Pri drugi sodni razpravi so bili obsojeni lesni trgovci iz Maribora Marjona Franjo na 10 let prisilnega dela in na zaplenbo premoženja, upokojeni poštni uradnik v Mariboru Žak Pavle na 8 let prisilnega dela in Zore Zdravko na 6 let prisilnega dela. Vsi trije so bili obtoženi, da so sodelovali pri gradnji radijske oddaje postaje, ki naj bi pošiljala poročila o vojaškem položaju v tujino. Zaradi sodelovanja z zločinskimi organizacijami so bili obsojeni na 10 let prisilnega dela gradbeni tehnik Macun Mirko iz Maribora, Ivan Kranjc iz Maribora na 8 let prisilnega dela in Belavž Drago iz Limbuša na 3 leta prisilnega dela.

Danski pisatelj Martin Andersen Nexø, ki se je med vojno bivanjem v Ljubljani seznanil s predstavniki slovenskega kulturnega življenja, je odpotoval v Beograd, od koder se bo čez Slovaško vrnil na Dansko. Pred svojim odhodom je bil Nexø gost književnika Josipa Vidmarja na Gorenjskem, kjer si je ogledal Begunje in jetnisičico, znano iz časov nemške okupacije, en dan pa je povabil književnika na Bled predsednik vlade LRS Miha Marinko.

Preteklo nedeljo se je v Ljubljani sestel plenem Glavnega odbora AFZ, na katerem so podali poročilo o delu ter premočrili vsa vprašanja o sodelovanju žena pri volitvah v ustavodajno skupščino LRS. Skupščini je prisostvoval tudi predsednik vlade LRS Miha Marinko.

Mestni ljudski odbor v Ljubljani je ustanovil novo mestno prevozno podjetje z imenom Mepro. Namen novega podjetja je nuditi prebivalstvu Ljubljane čim cenejši in hitrejši prevoz blaga. Podjetje razpolaga s sedmimi avtomobili, mehanizirano delavnico in garažami.

V Ljubljani je bil na teniških igriščih pod Cerkvenim gradom propagandni teniški turnir, na katerem so nastopili tudi najboljši teniški igralci Jugoslavije: Mitič, Pačala in Puncč. Slovenski igralci so po Mitičevi izjavi nadarjeni, manjka pa jim rutine in treninga z močnejšimi igralci.

Več zmenil za to, kar je govorila. Njegove misli so bile posvečene drugim vprašanjem. Duncanovi pogledi se niso ustavili na gostilničarji, marveč begali od čudnega uradnika Scotland Yarde do nevarnih rok gospodine Redlove in spet na negotovost ter ubogega Williama, ki se je zdoželo prestopal po preprogi. Nenačdoma je mladenič opazil, kako je gospodinja Redlove kot po naključju pogledala na uro in jo pri tem navila, v istem trenutku pa je prišel z verande narednik, se postavil v pozor ter je v pozdrav z roko dotaknil čepice.

Perkinsa se je dvignil, z rahlim poklonom pozdravil gošča in odšel. Gospodinja Redlove je še enkrat pogledala na uro, nato pa vstala po kratkem pozdravu odšla skozi vrata v vežo.

Gospa Hingleyeva, vsa vesela in srečna, da je ostala sama s predmetom svoje pozornosti, je nadaljevala razgovor, kateremu je vladnila precej več intimitet in zaupnosti kot prej.

Med tem je narednik na verandi polglasno govoril z višjim nadzornikom. (Nadaljevanje prihodnjije)

Plače začasno nastavljenih učiteljev in profesorjev

Trst, 9. oktobra
Ukaz št. 228 Zaveznike vojaške uprave odreja, da bo plača nastavljenih osnovnih učiteljev na javnih šolah znašala na mesec dvanaestino letne plače državnega uradnika 12. skupine. Plačam bodo dodali draginske doklade. Enomesečno plačo bodo dali tistim nastavljenim učiteljem, ki bodo v službi pri jesenskih izpitih, čeprav niso prejeli plače v polletni dobi.

Profesorji srednjih šol in suplenti, ki na teden ne učijo manj kot 20 ur, bodo prejeli plačo kot stalno nastavljenec učne moči iste skupine in začetne stopnje.

POVEČANJE ODSKODNINE VOJNIM UPOKOJENCEM

Trst, 9. oktobra
Po določbah odstavka 2 člena IV ukaza št. 216 so povišali zaslužno mesečno odškodnino, katero je določil člen III ukaza št. 216: za polletje od januarja do junija 1946 za 20 odstotkov, za polletje od julija do decembra 1946 za 35 odstotkov.

OPOZORILO PRODAJALCEM ŽIVINE

Sežana, 9. oktobra
Zaradi nastopa parkljeve in slinavke pri govedi in drobnici je vsaka kupčija s temi živalmi na senenu dne 12. t. m. in do nadaljnjega odredbe ukinjena. Zaveznika vojaška uprava-Sežana.

PEŠCI in VOZAČI!

Ali imate preveč denarja za globo in zdravnik?

PAZITE torej na prometne predpise

SPREMEMBA UKAZA ST. 125

Trst, 9. oktobra
Pobiranje splošnega dohodninskega davka, ki ga je odredil ukaz št. 125 z dne 10. maja 1946, bodo nadaljevali tudi v letu 1947 in pozneje. Ta davek so morale plačevati obične in druga javnopravna telesa od svojih dohodkov, ki so ji nabrali s pomočjo davčnih seznamov.

ZVU je z novim ukazom prekinila zadnji stavek člena III, ukaza št. 125 in ga nadomestila s sledečim besedilom:

«Najkasneje do 31. decembra 1946 bo finančno ravnanje javnih teles, ki so dolžni odstopiti registrirane uradu in davčnim pobiralcem, da ga poberejo.

Prvi paragraf člena IV ukaza št. 125 je ZVU nadomestila s sledečim besedilom:

Trst, 9. oktobra

PREHRANA

Izredno razdeljevanje krompirja. Sepral javlja, da je postavil potrošnikom na razpolago določeno količino uvoženega češkoslovaškega krompirja, ki ga je dobil v trgovinah delavskih združenj, in sicer samo na področju tržiške občine. Krompir je v prosti prodaji po ceni 23 lir za kg.

Nakazila za gorivo. Trgovska in industrijska zbornica javlja, da je po odredbi ZVU treba vse prosnje za nakazila goriva javnim uradom in združenjem naslavljati na Supply Officer, Trieste Area, Prefektura, soba št. 29.

Priporok pobegnil iz bolnišnice

Iz glavne bolnišnice je pobegnil priporok Marjan Kovarčič iz Hernetič na Hrvaškem, star 24 let, ki je stanoval v Trstu, ulica Geppa št. 4. Kovarčič je bil pred nekaj dnevi sprejet v bolnišnico. Kovarčič je ležal na nosilnici ter je pričakoval, da pride nanj vrata za operacijo. Strah ga je policist Silverter Ferluga. Okrog 9. ure je dejal, da mora na stranišče, ki je v pritličju. Tja sta ga spremljala neki bolničar in stražnik. Nenadoma je bil Kovarčič odprl okno, se spustil na vrt ter je izginil.

Približno četrte ure pozneje je gospa Marija Biscane telefonično obvestila policijo, da se je Kovarčič pojavil pri njej ter si s silo vzelo svoj kovček. Zobežje Kovarčič seva je namreč poprej stanoval pri gospe Biscane v ulici Giotto 9. Strije policisti so takoj oddali tja, toda Kovarčič je med tem že pobegnil.

Primarij v bolnišnici je izjavil policiji, da je Kovarčič zelo slabe zdravja ter da verjetno ne bo dolgo živel, tudi če bi se pravilno zdravilo.

Pogreb umorjenega župnika Zavadlava

Včeraj jutraj je bil svečan pogreb župnika Zavadlava, ki ga je 15. septembra umorila zlobojna roka. Pogreba se je udeležila množica vernikov iz župnije Gorenje polje in kakih 30 duhovnikov, ki so šli v vseh strani nadškojije.

Iz mrtvašnice glavnega pokopališča so truplo prenesli v cerkev v Vertobjo, kjer je bil duhovnik rojen. Župnik in dekan iz Kanala ob Soči Semč jebral žalno mazo, kateri je prisostvoval tudi nadškof. Po maši so truplo pokopali na pokopališču v Vertobji.

Neznanci zažgali zastave na Ljudskem domu

Neznanci so včeraj okrog 18.30 ure zažgali dve izmed treh zastav izobešenih na Ljudskem domu na korzu Verdi. Domnevali, da so storili s fračami s ceste vrgli proti zastavam v bencin namočene in zažgane komične vate. O dogodku so telefonično obvestili glasile, ki so prišli na kraj, toda od zastav sta ostala le še drogovca.

BREZ DOVOLILNICE

V teku včerajšnjega dneva je policija prejela pet oseb, ki niso imeli predpisane dovoljenja za dohod na področje «A» Julijske krajine, ali pa so bile brez osebnih izkaznic. Aretirani so: 19 letni Germano Failla iz Pulje, 22 letna Lielina Decalo iz Pordenone, 28 letna Marija Soda iz Cuneo, 20 letni Salvatore Puziello iz Neaplia in Angela Mrak iz Gorice.

NESREČE

V bolnišnici so pripeljali 14 letnega železničarja Maria Pietrogala, zaplenjenega na železnici; potaži v Sveti gori, ki se je pri delu lažje rani na roki.

Deno zapuste si je zlomil v nedeljo pri igranju nogometa 15 letni Aleksander Bradott iz Gorice, ki se bo moral nekaj tednov zdraviti v bolnišnici.

Devetnajstletni zidar Francesco Franceschini iz Opatjeje sela pa je, medtem ko je opravljal zidarska dela, padel z odra in si zlomil zaostro.

«Zaradi deponiranja dohodninskega davka bodo davčni pobiralci pri registrskem uradu najkasneje do 10. marca 1947 napravili dvojne sezname celotnega zneska, ki so ga zbrali s pomočjo davčnih seznamov za pobiranje dohodninskega davka».

OBSODBA ZARADI NEZAKONITEGA KUPČEVANJA

Trst, 9. oktobra
Višje sodišče Zaveznike vojaške uprave je v Trzinu obsodilo France Leuplerja na 150.000 lir globe. Leuplerja, ki je priznal svoje krivdo, so obtožili da je kupil razni material od nemških vojni ujetnikov, ki obnavljajo hotel Roma v Trzinu. Pri obtoženci so našli 30 posod bencina, 250 kosov opeke, 10 vreč cementa in tudi vodne cevi.

TRST

Izredno porotno sodišče

Razprava proti zveznemu tajniku Sambu

Danes se je pred izrednim porotnim sodiščem v Trstu začela razprava proti bivšemu fašističnemu zveznemu tajniku dr. Brunu Sambu in proti vojakom Karlu Bonifaciu, Gvidu Apollonu, Karlu Marchu in Brunu Artusju.

Samba bo moral odgovarjati, ker je bil zvezni tajnik v Trstu in ravnatelj časnika «Italia Repubblica». Nadalje bosta morala odgovarjati on in Apollonio, da sta v Strunjanu v Istri v noči 15-8-1944 ukazala vojaku Onoratu Massettiju, naj vže bomba proti vili Armada Scalfara. Končno bo morala vseh pet obtožencev odgovarjati za sodelovanje pri pokolju treh mladeničev v Valle d'Istria 27-3-1944 in dveh deklet v Stranzia Britia (Salvatore) 28. marca istega leta. Samba brani odvetnik Turula skupno z odvetnikom V. Bologno, Marchia odvetnik Verri, Bonifacia in Apollonia odvetnik Bressina ter Artusia odvetnik Annoscia.

Ubijalec obsojen na 18 let zapore

Včeraj je redno porotno sodišče obsodilo na 18 let zapore Antonina Longa, ki so ga obtožili uboja. Obtoženeec je 11. decembra 1944 v Gorici s številnimi sunki z bajonetom umoril 18 letnega Guglielma Fabronija, s čigar materjo je Longo skupaj živel od 1938 leta dalje. Zabilil so številne priče, med njimi mater umorjenega. Javni tožilec dr. Pellerito je v sijajnem obtožbenem govoru poudaril odgovornost obtožence za premissijski umor in zahteval kazen 24 let zapore. Odvetnik Annoacia je obtožbeno zagovarjal, da je šlo za zločin v razburjenju, in prosil naj sodišče upošteva delno razumsko hito obtožbeno.

GORICA

Spessotova pred sodišče zaradi poskusa umora

O Spessotovi, ki je, kot smo včeraj javili, hotela končati življenje s sebi in svoji 4 letni hčerki, poročajo, da so jo pridržali v bolnišnici na opazovanju. Spessotova in njena hči sta bili v resni življenjski nevarnosti. S to zadevo se zdej bavi policija. Domnevajo, da bo morala Spessotova zaradi poskusa umora odgovarjati pred sodiščem.

Splaseni konj ga je podrl

Na mostu pri Pevm je včeraj popoldne splaseni konj podrl mešarja Anton Rustjo, stanujočega v ulici Torriani 13, ko se je s kolesom peljal čez most. Rustja je pri padcu dobi poškodbe na glavi in desni rami, ter so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v gorško bolnišnico.

PULJ

PRITOŽBE ZARADI SKODE

Prefektura v Pulji javlja: Zaveznika vojaška uprava je odredila, da je mogoče do 1. novembra 1946 vložiti pritožbe zaradi škod na poljih in pri žetvi, ki je nastala zaradi voj zaveznikov čet od 8. maja 1945. do 1. septembra 1946.

RADIO TRST I

263,2 m - 1140 kc

SLOVENSKI SPORED

Sreda, 9. oktobra
18.45 predavanje: Voda in zemeljska površina; 19. oktobra predavanje: 19.30 partizanska ura; 20. napoved časa - vesti v slovenskimi; 23.15 zadnje vesti v slovenskimi.

ITALIJANSKI SPORED

Sreda, 9. oktobra
17. kvintet Bruni; 17.30 pestra glasba; 17.45 predavanje: 18. kvintet godal; 18.30 argentinski ritmi; 20.15 predavanje; 20.30 lahka glasba; 20.40 predavanje; 20.55 orkester Barzizza; 21.30 koncert Gallio; zadnje vesti; 23.30 prenos iz hotela della Città; 24. kvintet.

Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRNIK
Izdaja A. L. S.